

צ"ל ש"ת ב"ש 14115069
 13.11.13

פתרון בי"ס

1. השאלות ההלכתיות הן:
 - א. האם למנוי שליח לגירושין צריך עדים. הן הרמב"ם והן הראב"ד מסכימים שלא צריך עדים.
 - ב. המשלח בדאר דורש שימוש בשליח נכרי שהוא פסול ולכאורה לא מתקיים התנאי של "ונתן בידה". התשובה היא לפי ה"נתיבות": משלוח יפוי הכח הוא "מעשה קוף" והשימוש בנכרי אינו פסול.
 - ג. מניי שליח לקידושין ללא עדים – מחלוקת רמב"ם – ראב"ד.
 - ד. אם גירושין של יעקב ורחל לא תפסו הרי שקידושי לאה הינם עבירה עחל תדר"ג. השליח הנו שלד"ע. לפי מבחן "בר חיובא" המעשה מיוחס ליעקב (ראובן נחשב כחצור) והנישואין ללאה תקפים אפילו עבר על תדר"ג. לפי מבחן "אי בעי עבדי" הרי שהוא "סוכן תמים" (שוב נחשב כחצור) והנישואין תקפים.
 - ה. לפי המהרי"ט הוא לא יחשב "כסוכן תמים" (סיפור יואב ודוד) כיוון שחיה עליו לבדוק אם הגירושין היו כדין ואז הוא לא יחשב כ"חצור" כשלד"ע והנישואין אינם תקפים.
2. תנאי יסודי הוא שהבעל יפר ביום שמעו, אי אפשר למנות שליח לשמיעה כי זהו "דבר שממילא" דהיינו פסיבי. מעשה השליח מיוחס לשולחו ואין השליח בא במקום השולח. (דברי הקצות המבוססים על הרא"ש).
3. בחוק השליחות יפוי כח שניתן להבטחת זכותו של אחר ומימוש הזכות תלוי בביצוע השליחות – לא ניתן לביטול חד צדדי. לפי הרשב"א גם יפוי כח כזה ניתן לביטול מכח הדוקטרינה "כי לי בני ישראל עבדים ולא עבדים לעבדים".
4. זכיה יכולה להיות בפעולה שאובייקטיבית היא זכות, מכח הכלל "זכין לאדם שלא בפניו". גט אינו פעולת זכות (הוא פוסט ממזנות) ולכן דינה אלמנה.
- אם שמעון שליח קבלה הרי שדינה גרושה שכן הפעולה הושלמה עם מסירת הגט לשמעון.
5. על אף ששליח יכול לחזור בו משליחותו בכל עת הרי משהשתמש בכספו של המשלח (גם אם החזיר) הוא אינו יכול לחזור בו. לפי החוק הרי ששליח שניצל ידיעה עקב השליחות וקנה הרי שקנה בנאמנות עבור המשלח.
6. הבעיה היא בין נאמנות למשלח ופעולה לפי הוראותיו לבין הדוקטרינה "לתקוני שדרתיך" המחייבת אותו בנסיבות אלה שלא לפעול לפי הוראות המשלח. המהרשד"ם פוסק שבמקרה כזה לא יקנה ואם קנה ישא באחריות.
7. שמאי הזקן פוסק שהמשלח חייב וחכמים פוסקים שפטור. בפועל הכל מסכימים שחייב בדיני שמיים אלא ששמאי פוסק "דינא רבה" והחולקים עוברים "דינא זוטא".
8. מחלוקת הסמ"ע והש"ך אם המשלח ביטל השליחות ללא ידיעת צד ג' אך בידיעת השליח (הרמאי) האם גם אז יהיה צד ג' פטור מאחריות.

10%

4.

ראובן ודינה החליטו להתגרש. ראובן פנה לשמעון, אחיה של דינה, מסר לידו את הגס ואמר "זכה בגט זה עבור דינה". קודם שהגיע הגס לדינה נפטר ראובן. האם דינה אלמנה או גרושה? האם התוצאה חיתה שונה אילו מונה שמעון ע"י דינה כשליח קבלה?

10%

5.

יהודה שמע על מכרז למכירת דירה שחוצא ע"י עו"ד לוי כשהתנאי להשתתפות במכרז היה הפקדת 10% מערך ההצעה. יהודה מסר לחברו זבולון \$20,000 ובקשו להגיש הצעה לקניה. זבולון ששמע מיהודה על הדירה החליט לרכשה לעצמו. הוא הגיש את ההצעה בשמו והפקיד בידי עו"ד לוי את הסך \$20,000. זבולון דאג להודיע מיד לאחר מכן ליהודה בצירוף שיק ע"ס \$20,000.

ההצעה של זבולון זכתה במכרז ועתה תובע יהודה להצהיר עליו כזוכה במכרז.

האם יהיה הבדל בין החוק להלכה בשאלה זו?

10%

6.

שליח נתבקש לקנות מניות חברת OPM בע"מ. סמוך לרכישה נודע לו ממידע פנים כי החברה עומדת בפני קריסה וצניחה במחיר מניותיה. מהי הבעיה לפניה ניצב השליח ומה היית מציע לו.

10%

7.

מהי ההלכה התלמודית לגבי אחריותו ועונשו של אדם ששלח רוצח?

10%

8.

הסבר את הקטע והקשרו:

"דעת הסמ"ע בשו"ע דאף ידיע השליח שביטלו, אם הנתבע לא ידע פטור הנתבע מן האחריות".

אולם הש"ך סובר:

"היכא דליכא הרשאה. וכיוון שידע השליח שבטלו ואינו שליח כלל, חייב (הנתבע)".

ב ה צ ל ח ה!